

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
คำนำ	ก
ค่านิยมประธานสภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ ชุดที่ 18	ข
กิตติคุณประกาศ	ค
บทสรุปผู้บริหาร Executive Summary	ง -จ
บทที่ 1 ความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา	1
1.1 นวัตกรรมและเทคโนโลยีเป็นแนวโน้มของโลกในอนาคต	1
1.2 ข้อถกเถียงที่ไม่ลงตัวของผลกระทบเทคโนโลยีที่มีต่อการจ้างงาน	2
1.3 ความท้าทายก้าวผ่านภาคแรงงานภายใต้การเปลี่ยนแปลง	3
บทที่ 2 วัตถุประสงค์และแนวทางการศึกษา	5
2.1 วัตถุประสงค์และประโยชน์ที่จะได้รับ	5
2.2 ผู้ศึกษาวิจัย งบประมาณ ระยะเวลาการศึกษา	5
2.3 วิธีการศึกษา	5
2.4 หน่วยงานที่มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล	6
2.5 แนวทางการศึกษา : โครงการศึกษาวิเคราะห์	6
บทที่ 3 ปรากฏการณ์การเตรียมพร้อมสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยดิจิทัล	8
3.1 สถานภาพของตลาดแรงงานในปัจจุบัน	8
3.2 การไม่ลงตัวในช่วงรอยต่อของเศรษฐกิจดิจิทัล	9
3.3 ตัวอย่าง : นโยบายรัฐกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัล	10
3.4 นโยบายการเป็นศูนย์กลางด้านเทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลของภูมิภาค	12
3.5 สังเคราะห์เชิงปรากฏการณ์นโยบายของรัฐขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัล	13
3.6 บริบทของคนยุคใหม่ที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานที่ขับเคลื่อนด้วยดิจิทัล	14
3.7 ปรากฏการณ์แรงงานใหม่ที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานในอนาคต	15
บทที่ 4 สังเคราะห์ความเป็นไปได้ของการก้าวผ่านแรงงานของประเทศ	19
4.1 ภูมิทัศน์โครงสร้างตลาดแรงงาน	19
4.2 คุณสมบัติของแรงงานที่เข้าสู่ตลาดแรงงานไม่ตรงกับความต้องการ	20
4.3 ผลผลิตภาพแรงงานของไทยอยู่ในเกณฑ์ต่ำ	21
4.4 ปัจจัยการทำงานของคนต่างด้าวในทศวรรษหน้า	22
4.5 ภาวะความต้องการของตลาดแรงงาน	24
4.6 ความท้าทายของภาคแรงงานต่อการก้าวผ่านสู่เศรษฐกิจดิจิทัล	25
4.7 สังเคราะห์สถานะการพัฒนาทักษะแรงงานของชาติ	27
กรณีศึกษา : การพัฒนาทักษะของภาคเอกชนสำหรับอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง	30

บทที่ 5	สังเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลต่อตลาดแรงงานในอนาคต	32
5.1	แนวโน้มการใช้หุ่นยนต์เชิงพาณิชย์และเทคโนโลยีของยุค 4.0	32
5.2	สังเคราะห์การกระจายตัวของแรงงานในสถานประกอบการภาคเอกชน	34
5.3	ความท้าทายของอาชีพที่อาจถูกคุกคามจากการเปลี่ยนแปลง	36
5.4	ความไม่มั่นคงของอาชีพกลุ่มเสี่ยง	37
5.5	ทิศทางการลงทุนใหม่มุ่งสู่เศรษฐกิจดิจิทัล	39
5.6	ความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต	42
บทที่ 6	กรณีศึกษาแนวทางการพัฒนาแรงงานขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต	45
6.1	กรณีศึกษา : การพัฒนาขับเคลื่อนแรงงานเพื่ออนาคตของภาคอุตสาหกรรมการผลิต	46
	สถานะปรากฏการณ์ที่เป็นอยู่	46
	ปัญหา : ที่พบขาดการเตรียมพร้อมถึงผลกระทบและการพัฒนาแรงงาน	49
	กรณีศึกษา การเปลี่ยนเทคโนโลยีของภาคอุตสาหกรรมการผลิต	53
	สรุป แรงงานภาคอุตสาหกรรมขับเคลื่อนเศรษฐกิจในอนาคต	55
6.2	กรณีศึกษา : การพัฒนาขับเคลื่อนแรงงานเพื่ออนาคตของภาคบริการท่องเที่ยว	58
	สถานะปรากฏการณ์ที่เป็นอยู่	59
	ปัญหา : ที่พบการขาดแคลนแรงงานความท้าทายของภาคท่องเที่ยว	60
	สรุป แรงงานภาคท่องเที่ยวขับเคลื่อนเศรษฐกิจในอนาคต	63
6.3	กรณีศึกษา : การพัฒนาขับเคลื่อนแรงงานเพื่ออนาคตของภาคเกษตรกรรม	64
	สถานะปรากฏการณ์ที่เป็นอยู่	65
	ปัญหา : ที่พบแรงงานภาคเกษตรเป็นช่องว่างของการพัฒนา	67
	สรุป แรงงานภาคเกษตรขับเคลื่อนเศรษฐกิจในอนาคต	69
6.4	กรณีศึกษา : การพัฒนาขับเคลื่อนแรงงานเพื่ออนาคตของแรงงานสูงอายุ	72
	สถานะปรากฏการณ์ที่เป็นอยู่	74
	ปัญหา : ที่พบแรงงานสูงอายุเป็นช่องว่างของการพัฒนา	76
	กรณีศึกษา ประเทศต้นแบบเพื่อการขับเคลื่อนเชิงนโยบาย	78
	สรุป แรงงานสูงอายุขับเคลื่อนเศรษฐกิจในอนาคต	83
บทที่ 7	สรุปผลการศึกษา : แนวทางการขับเคลื่อนพัฒนาแรงงาน	85
	เพื่อก้าวผ่านสู่เศรษฐกิจแห่งอนาคต	
บทที่ 8	ข้อเสนอแนะประกอบการศึกษาวิเคราะห์ :	90
	แนวทางการขับเคลื่อนพัฒนาแรงงานเพื่อก้าวผ่านสู่เศรษฐกิจแห่งอนาคต	
8.1	ข้อเสนอแนะระยะเร่งด่วน (Fast Track Comment)	90
8.2	ข้อเสนอแนะดำเนินการเร่งรัด (Quick Win Comment)	91
8.3	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Comment)	92
	บรรณานุกรมอ้างอิง	96
	หน่วยงานที่มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลศึกษาวิจัย	98
	ภาคผนวก	100
	ภาพกิจกรรมการประชุมและดูงานเพื่อจัดทำรายงานการศึกษา	101
	คำสั่งกระทรวงแรงงานที่เกี่ยวข้อง	108
	ทำเนียบรายชื่อคณะกรรมการสภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ ชุดที่ 18	111

